Postbus 3
5750 AA Deurne

E info@peelgemeenten.nl

IBAN: NL31BNGH0285 1708 72

Ons kenmerk: MD Wmo-HO
Uw kenmerk: --
Uw brief d.d.: --
Behandeld door: M. van der Donk

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
minister De Jonge
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

Deurne, 16 januari 2019
Onderwerp: Verzoek om expliciet standpunt inzake resultaatsgericht indiceren

Geachte minister De Jonge,

Op 21 december jl. heeft de VNG op haar website een memo gepubliceerd inzake recente belangrijke uitspraken van de Centrale Raad van Beroep. Uitspraken die gaan over huishoudelijke ondersteuning ingevolge de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo). Met name de uitspraak van de Centrale Raad d.d. 08 oktober jl. verontrust ons zeer gelet op de mogelijke omvangrijke en ingrijpende gevolgen voor de gemeentelijke uitvoeringspraktijk. Onze onrust willen wij niet alleen graag met u delen, maar is voor ons ook aanleiding om u heel concreet een aantal vragen voor te leggen.

Wmo 2015: resultaatsgericht werken
Op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 bieden gemeenten aan inwoners diverse vormen van ondersteuning, waaronder ook huishoudelijke ondersteuning. Het rijk beoogde met de Wmo gemeenten beleidsruimte te bieden om zodoende maatwerk voor inwoners te realiseren én een transformatie te bewerkstelligen binnen de beschikbaar gestelde financiële middelen. De nieuwe wet was voor vele gemeenten aanleiding om tot transformatie te komen waaronder ook begrepen een nieuwe manier van indiceren: niet langer indiceren op basis van uren / tijd maar indiceren op basis van resultaat en bijbehorende resultaatfinanciering. Met de recente uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) d.d. 08 oktober jl., haalt de CRvB een behoorlijke streep door de beleidsvrijheid van gemeenten. Kort gezegd moeten gemeenten altijd indiceren op basis van een concreet aantal uren. De duiding door de landsadvocaat is via de memo van de VNG evident en zonder enige terughoudendheid. Een voorbehoud wordt niet gemaakt. Nog sterker: het zwaard van Damocles is compleet door de mogelijke gevolgen van de

uitspraak voor andere vormen van dienstverlening binnen het sociaal domein die vorm worden gegeven over de boeg van het resultaat gericht indiceren (zonder benoemen van tijd).

Advies VNG

In de memo adviseert de VNG de gemeenten vervolgens om het bestaande beleid voorlopig te handhaven en zorg te dragen voor de contiuniteit van zorg. En daar ontstaat voor ons onduidelijkheid. Ja, wij willen onze resultaatgerichte werkwijze (zonder benoemen van tijd) heel graag handhaven maar hoe kunnen wij dat rechtvaardigen in het licht van de uitspraak van de CRvB? Het enkele advies van de VNG zal, zo schatten wij in, onvoldoende rechtvaardiging zijn om door te gaan met het beleid. Zo mag nu al worden afgeleid uit maatschappelijke reacties alsook uitspraken van rechtbanken. En dat is de reden dat wij u deze brief schrijven. Wat wij missen is een expliciet standpunt van uw ministerie dan wel van uw kabinet.

Ons standpunt

Beleidsvrijheid van de gemeenten is een groot goed is en door de genoemde uitspraak wordt die beleidsvrijheid aanzienlijk ingeperkt. De Centrale Raad stelt rechtszekerheid centraal maar wij zijn juist van mening dat rechtszekerheid en resultaatsgericht werken (zonder duiding van uren) zeer goed samen kunnen gaan. De tendens tot juridisering moet naar onze mening een halt worden toegeroepen. Wij zijn van mening dat in het gemeentelijk beleid niet de regels, protocollen en uren, maar de zorginhoud centraal moeten staan. Het is een misvatting om te veronderstellen dat een burger met een toekenning op basis van uren beter en meer kwaliteit en zorginzet krijgt dan in geval van een resultaatgerichte toekenning. Door de wijze waarop wij als Peelgemeenten de huishoudelijke ondersteuning hebben vormgegeven, zijn wij van mening dat we een werkwijze hebben gecreëerd die flexibel en administratief luw is, hetgeen beide in veel mindere mate aan de orde is in geval van urenindicatie.
Maar de kwaliteit van zorg staat in ons systeem voorop. De zorginzet door de aanbieders is, hoewel niet uitgedrukt in uren, geobjectiveerd door de manier waarop we het begrip "schoon huis" hebben gedifferentieerd en vervolgens gedefinieerd. Zowel gericht als ongericht (blinde steekproef) laten wij met regelmaat controles uitvoeren door onafhankelijke gecertificeerde controleurs. Inwoners en aanbieders zijn tevreden. Rechtszekerheid wordt geboden. Burgers weten waar zij aan toe zijn: het resultaat "schoon huis" is geobjectiveerd en meetbaar.
Onze mening: het zijn veelal juristen en formalisten die een punt maken van resultaatsgericht werken. De zorginhoud is dan veelal van ondergeschikt belang. Mag die weer centraal staan en mag het gesprek daarover gaan?

Uw standpunt

Bent u met ons van mening dat beleidsvrijheid van de gemeenten een groot goed is en dat de genoemde uitspraak die beleidsvrijheid aanzienlijk inperkt? Bent u met ons van mening dat rechtszekerheid en resultaatsgericht werken (zonder duiding van uren) samen kunnen gaan en dat gemeenten ook in de toekomst, met de benodigde borging voor de burger, een dergelijk beleid moeten kunnen uitvoeren? Bent u met ons van mening dat de wetgever in deze aan zet is? Dan

zou een expliciet standpunt van u en uw kabinet waaronder begrepen de aankondiging van een wetsvoorstel (althans onderzoek daartoe) ten faveure van het resultaatsgericht indiceren vele gemeenten op dit moment helpen. Want dat is wat wij nodig hebben ter rechtvaardiging van het doorgaan met resultaatsgericht werken.

Indien de huidige jurisprudentie de maatstaf wordt dan zullen wij, zo moeten we aannemen, onze uitgangspunten en invulling van het beleid moeten aanpassen. Dat geldt dan niet alleen voor het beleid huishoudelijke ondersteuning maar het raakt wel degelijk ook andere dienstverlening ingevolge Wmo en Jeugd vormgegeven over de boeg van het resultaatsgericht werken. Wij durven niet te denken aan alle consequenties voor zover we die al kunnen overzien.

Kortom, bent u bereid om naar aanleiding van het bovenstaande een expliciet standpunt in te nemen?

Nadere informatie
Wij zijn graag bereid om deze brief en wellicht ook onze werkwijze in een persoonlijk gesprek nader toe te lichten. Voor meer informatie kunt u met mij contact opnemen via het bestuurssecretariaat a.cornuijt@deurne.nl of per telefoon 0493-387308.

Hoogachtend,

Wethouder M.M. Schlösser,
Namens de Peelgemeenten